

widocznych termometry. W razie nadmiernego gorąca należy uruchamiać wentylację naturalną lub mechaniczną.

§ 7. W pomieszczeniach pracy, w których powietrze przy procesach produkcyjnych nagrzewa się i nadmiernie nasycą się wilgocią lub produkcja wymaga wysokiej temperatury i dużej wilgotności powietrza, powinny być w widocznych miejscach umieszczone higrometry. Temperatura powietrza takich pomieszczeń nie może przekraczać 25° (według termometru mokrego, jeżeli temperatura powietrza zewnętrznego w lecie nie jest wyższa) a różnica między termometrami suchym i mokrym musi wynosić co najmniej 1,5°.

§ 8. W razie przekroczenia norm określonych w § 7 należy zaprzestać sztucznego nasycania powietrza wilgocią i obniżyć odpowiednio jego temperaturę.

§ 9. Prócz instalacji wentylacyjnej powinny znajdować się w takich pomieszczeniach odpowiednie urządzenia do zwalczania bezruchu powietrza. Szybkość przepływu powietrza ma wynosić około 0,7 m/sek.

§ 10. Przygotowywanie chemikaliów (mieszanie, przelewanie i innego rodzaju czynności, przy których wydzielają się pary, gazy i pył, powinno odbywać się w oddzielonych od ogólnych pomieszczeniach pracy. Należy dążyć do zmechanizowania tych czynności i przeprowadzania ich w zamkniętych aparatach. Jeżeli jest to niemożliwe, powinni pracownicy przy tych czynnościach używać odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej.

§ 11. Wanny i kadzie, zawierające rozczyny, które wydzielają lotne, drażniące, duszące i trujące substancje, powinny posiadać wyciągi miejscowe lub okapy z wyciągami.

§ 12. Podłogi w pomieszczeniach, w których praca odbywa się na mokro, powinny

być nienasiąkliwe, ściste, szczelne z odpowiednimi spadkami do krytych rowków. W miejscach, w których robotnicy przy pracy stoją lub siedzą, powinny być ułożone na podłodze drewniane kratki lub pomosty utrzymywane stale w porządku i nie zagrażające bezpieczeństwu.

§ 13. Maszyny (np. selfactory), przy których ruchu rozpryskuje się smar, powinny mieć zabezpieczenia przeciwko rozpryskiwaniu, a pracownicy — pracować w odzieży ochronnej.

§ 14. Umywalnie powinny posiadać co najmniej 1 kurek na dziesięciu pracowników, a przy pracach brudzących — 1 kurek na pięciu pracowników i ciepłą wodę. Tam, gdzie zachodzi potrzeba mycia nóg, powinny być odpowiednie urządzenia.

§ 15. Przy oddziałach, w których panuje wysoka temperatura lub wilgotność, ustępy powinny być połączone krytymi przejściami z pomieszczeniami pracy; ustępy te w porze zimowej powinny być ogrzewane.

§ 16. Pracownicy zatrudnieni przy pracach mokrych lub z płynami żrącymi powinni pracować w odzieży ochronnej.

§ 17. W zakładach pracy powinna być specjalna obsługa, obowiązana do utrzymywania w należytym porządku pomieszczeń pracy, jak również ustępów, umywalni, szatni itd.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski

Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin

w/z Minister Przemysłu:
Eugeniusz Szyr

152

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZIEM ODZYSKANYCH

z dnia 4 maja 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego w sprawie organizacji, sposobu pełnienia służby, zakresu i sposobu przeszkolenia Straży Obywatelskiej oraz przepisów dyscyplinarnych.

Na podstawie art. 16 dekretu z dnia 1 marca 1946 r. o Straży Obywatelskiej na obszarze Ziem Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 71) zarządza się, co następuje:

§ 1. Straż Obywatelska podlega bezpośrednio właściwemu miejscowo komendantowi jednostki Milicji Obywatelskiej.

§ 2. Komendantem Straży Obywatelskiej jest właściwy miejscowo przełożony gminy, który te czynności może w porozumieniu z wła-

ściwym komendantem Milicji Obywatelskiej zlecić innej osobie.

§ 3. Straż Obywatelska pełni służbę na podstawie instrukcji i zarządzeń wydawanych przez organa Milicji Obywatelskiej.

§ 4. Członkowie Straży Obywatelskiej w czasie pełnienia służby noszą białoczerwoną opaskę na lewym ramieniu. Na białym tle opaski winien znajdować się napis S. O. (Straż Obywatelska), naszyty czerwonymi literami, oraz

pieczęć urzędowa zarządu gminnego lub miejskiego.

§ 5. Członkom Straży Obywatelskiej wydaje broń Milicji Obywatelska.

§ 6. Broń i opaski wymienione w § 4 winny być po służbie złożone na posterunkach gminnych Milicji Obywatelskiej, a we wsiach, w których nie ma posterunków, broń należy składać u sołtysa lub wójta.

§ 7. Sołtys lub wójt są odpowiedzialni za przechowywanie złożonej u nich broni i jej konserwację.

§ 8. Kontrola nad posiadaną przez Straż Obywatelską bronią należy do Milicji Obywatelskiej.

§ 9. Przeszkolenie Straży Obywatelskiej winno obejmować zaznajomienie się z zasadniczymi przepisami o ochronie spokoju i porządku publicznego oraz służby wartowniczej i zasadniczymi przepisami obchodzenia się z bronią. Komendant Główny Milicji Obywatelskiej wyda odpowiednie instrukcje, określa-

jące bliżej zakres i sposób przeszkolenia członków Straży Obywatelskiej.

§ 10. Komendantom Straży Obywatelskiej oraz komendantom wojewódzkim i powiatowym Milicji Obywatelskiej służy prawo dyscyplinarnego karania członków Straży Obywatelskiej za wykroczenia służbowe w ramach przepisów dotyczących karania szeregowych Milicji Obywatelskiej. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się na wniosek właściwego komendanta Straży Obywatelskiej lub z własnej inicjatywy odnośnego komendanta Milicji Obywatelskiej. Komendanci powiatowi Milicji Obywatelskiej podają do wiadomości właściwym starostom wykazy osób ukaranych z podaniem rodzaju wykroczenia i wysokości kary.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Jan Wasilewski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

153

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 6 maja 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Oświaty w sprawie bezzwrotnych stypendiów dla studentów szkół wyższych.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o państwowych stypendiach oraz innych formach pomocy dla młodzieży szkół wyższych (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 207) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się bezzwrotne stypendia dla niezamożnych studentów szkół wyższych, obywateli polskich, którzy zobowiążą się po ukończeniu studiów wstąpić do służby w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej lub w urzędach i instytucjach podległych Ministerstwu albo w instytucjach publiczno-prawnych nadzorowanych przez Ministerstwo.

§ 2. Stypendia będą wypłacane z sum wnoszonych corocznie do budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Liczbę stypendiów oraz wysokość stypendium dla jednego studenta określa na każdy rok szkolny Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Oświaty.

§ 4. 1. Stypendium przyznaje Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Oświaty po wysłuchaniu opinii właściwej rady wydziałowej szkoły.

2. Stypendium może być przyznane, począwszy od pierwszego roku studiów, studentowi zdolnemu i pilnemu, który nie jest w stanie ponosić kosztów związanych ze studiami.

§ 5. 1. Stypendia będą przyznawane w zasadzie na okres odpowiadający normalnemu czasowi studiów w danej dziedzinie w szkole wyższej.

2. Minister Pracy i Opieki Społecznej może w przypadkach wyjątkowych przedłużyć okres pobierania stypendiów.

§ 6. 1. Stypendium przyznaje się na okres jednego roku szkolnego lub na okres pozostały do jego końca, przy czym za rok szkolny uważa się czas od 1 października do 30 września następnego roku. Płatne jest ono z góry w ratach miesięcznych.

2. Z początkiem każdego następnego roku szkolnego stypendysta może ubiegać się o przedłużenie prawa pobierania stypendium na rok bieżący aż do ukończenia normalnego biegu studiów.

§ 7. 1. Student ubiegający się o stypendium powinien złożyć Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej za pośrednictwem władz swej szkoły podanie, załączając:

- a) dokumenty, z których wynika posiadanie obywatelstwa polskiego,
- b) zaświadczenie lekarza lub opieki zdrowotnej szkoły o stanie zdrowia,
- c) zaświadczenie o postępach w nauce,